

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fó'ta acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
8 fi. pre 1/2 do anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre 1/2 de anu 5 fi.
pre unu triluniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte síodieniele síbanii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, sí 30 cr. tacese timbrale.

La secerisú sí la strinsu.

Frați in Traianu sí in Cristosu!

Sà vi spunu unu lucru nou.

Cà adica: este sesiunea *seceri-
siului sí a strinsului!*

Asiè déra, cà acést'a n'ati
fi sciutu-o, pone a vi-o spune eu?

Ei, sà vi-o continuu pe ast'a
córda.

Sà sciti déra, cà adi tóta
lumca sececa sí stringe;

magiarii, ori mai bine: *domnii
dela poteri*, sececa *triumfu preste*

triumfu sí stringu laure claiá pe gramada;

nationalitatile d'in Ungari'a: cunune de spini;

*jidaniú d'in Ungari'a: bani sí mandate de depu-
tatu in Camera; *)*

patriarchulu serbescu, metamorfositu pr'in vointi'a
lui Ddieu, d'in romanu in serbu: dupa terminarea
alegeriloru — *ordinulu coronei de feru clasea I. **)*

ampliatii: léf'a pe trei lune inainte, spre a mer-
ge la bái;

*avocatii sí esecutorii: stringu pre detorasí de gru-
madi;*

invetiatorii: odihna sí repausu;

tieranii d'in strict'a Ungaria: bucatele;

tieranii d'in Banatu: sececa sí stringu paiete góle.

*) Cátu de bine li se síede acestoru dóne lucruri la olalta, pare
cà curge unulu d'in altu.

Red.

**) Aoleo, sí acea grea coróna de feru are sà fia portata taman
pe anim'a sa de archipastorialu turmei sele. N'ar fi fostu mai avantajosu
óre pentru botulu mosnégu *nescé petiornie de feru*, ca mai usíoru sà
pórté mitr'a patriarhale la multi ani?!

Red.

Asiè, Dieu, toti sececa sí stringu.

Dati-mi déra voia, sà-mi facu sí eu tréb'a mea
cà-ci, sosindu I. lui Iuliu, sí cu elu alu duoile semestru,
a sositu sí a mea sesiune de seceratu sí de strinsu.

Me intrebati: ce asi avé eu de seceratu sí de
strinsu?

— Nemicu altu-ceva, decátu: a sececa *abonanti*
sí a stringe glume sí mai virtosu restantiele de pr'in
sate, ca sà-mi implu sí eu granariulu meu pe iérna,
de cum-va seriosu doriti viéti'a mea.

Nu acceptati déra, sà ve ieu sub sececa, cós'a
sí furc'a mea, ci, „toti in síru, gramada,” *de buna-
voia*, capitulati sí ve abonati, veniti sà platiti sí sà
glumiti.

Ati avutu dejà ocașiá de ajunsu a invetiá: ce
este sil'a, forti'a sí poruncél'a.

Nu acceptati delá mine, ca delá romanu, incai,
ca sí eu sà facu asemene sila.

Ne-ajunse amarulu pre toti; sà ne ajutámu sí
sà ne mangaiemu noi pre noi.

Cà asiè-su tempurile „mái romane, mái“! . . .

Intru altele voia buna sí sanetate la toti delá.

Gur'a Satului.

Mintinni próspete.

Romanii d'in Ungari'a, in urm'a esperintieloru facute pana
acum'a, se prepara a tiené o conferintia mare, cu scopu de a
se pronuncá a-supr'a tienutei pentru venitoria.

Domnii de la potere incepu a se rusiná de faptele ce au
comisu de unu tempu sí mai alesu de cele cu ocașiunea alegeri-
loru d'in urma.

De presiedinte de senatu la suprem'a curte judecatorésca
d'in B. Pest'a s'a denumí érasí unu romanu.

Tiligariulu activistu sí-a propusu a nu mai insultá totu
ce este romanescu, sí nu va mai face d'in tóte bagatelele certe
confesionale.

Ce urascu eu?

Urascu copil'a, care nu scie
Amoru-ti fragedu a resplati,
Urascu, da! ast'a nu-mi place mie
Si neci odata o voiu iubi.

Barbatu, femeia, ce pr'in tradare
Platescu amorulu ce l'a juratu,
Urascu si-acesti'a pe lumea mare,
Si-ori candu ur'i-voiu ne incetatu.

Urascu d'in lume o mare parte,
Si chiaru intr'ega o voiu ur'i,
Ca-e plina numai de *vanitate*. . . .
Luesu, depravare si-ori ce-ai gandit! . . .

Dér' de càtu aste cu multu mai tare
Urascu eu alte. . . si càtu voiu fi
A-ici in lume pe-a vietei cale,
Cu asta péna voiu biciui. —

Urascu semanti'a de lipitóre,
Némulu lui Iud'a celu rafinatu,
Si pentru dins'a-aici sub sóre,
Voiu da cu biciulu ne induratu.

Urascu, da! asta lifta spurcata,
Ce pietulu tiei l'a sangeratu!
Urascu! . . . si ura ne impacata
Nutrescu in pieptu-mi ne incetatu.

Urascu eu inca *sect'a scarbósa*,
Ce d'in diurne s'a ingresiatu! . . .
Urascu tiranulu, ce d'entre *óse*
Adi la potere ilu vedu urcatu!

Urascu, privindu-lu cum sà ranjesce,
De susu ti-arata adi coltii sei,
Si *burt'a-i* plina, ce mai plesnesce. . .
Urascu de mórte p'acesci *lingài*!

Urascu romanulu, romanulu d'in tíera,
Nascutu aice, aice crescutu,
Si care asta-di fore mustrare
Pana si sufletulu elu si-a vendutu! . . .

Urascu, privindu-lu cum nu rosiesce
A linge man'a ce ne-au strivitu.
Nu potu sà suferu, candu lingusiesce,
Pe celu ce tíer'a a jafuitu! . . .

Si decàtu dins'i urascu mai tare —
Urascu *trainulu* ne impacatu;
Urascu eu fier'a, ce cu-a-ei ghiare
A nóstre piepturi a sfasiatu! . . .

Urascu barbarulu ce te-asurdiesce
Cu-alui strigare, cà e cinstitu;
Si care-unu populu ti-lu jefuiesce,
De credi adesea, cà-e de peritu. . .

Urascu vendotulu, slug'a plecata,
Ce scie-a díce: „Mari'a ta!
Avenu de unde. . . Tíer'a-e bogata. . .
Vremea e buna de-a renegá!“

Urascu in fine, urascu pe tóte;
De lumea ast'a eu sum satulu!
Me ducu d'acuma in alta parte,
Vediutamu *multe*. . . si-mi e destulu!

P.

Talmesiu-balmesiu.

(§.) Némtilu fusese la ospetiu si bense dóue feliori de vinuri: albu si rosíu, pone ce se facú cepu.
In urma o luà càtra casa, buticandu in drépt'a si in stang'a. A-poi sentiendu-se reu, statù locului, in mediuloculu drumului, si incepù a strigá ca unu vitielu.

In ast'a positia extraordinaria ilu afla unu preotu romanu.

— „Da ce-e, mài, némtilu?“

— „Be — bee — — — ; tare ro, jupune paringhele, che fostu io la uspetiu si beutu colo duoi felu de vinu: albu si rosíu, si facutu ro io; che ele este tare blestemate la mine: chindu io vre se mergu in drépt'a, vinulu albu trage pe mine in stang'a, — si chindu io vre se mergu in stang'a, vinulu rosíu trage pe mine in drépt'a. Asiè nu sci io, cum merge a-casa!“ — fúse respunsulu intieptului némtiu.

(§.) Carolu alu V.-le, imperatulu Germaniei si Franciscu I. regele Franciei, erau rivali si inimizci pe mórte, cu tóte cà erau incuscriti.

Se intemplà, cà Carolu voindu a merge la Gentu in o provincia a sa Nederland'a, a cerutu permisia dela Franciscu, spre a poté trece la Gentu pr'in Franci'a, ca pe o cale mai scurta.

Va sà díca insu-si a datu lui Franciscu cea mai buna ocasea, de 'o isbenda.

Pe tempulu acel'a erá la curtea lui Franciscu unu nebunu, care se chiamá Triboulet.

Nebunulu acest'a avea curios'a datina, de ducea registru formale, in care trecea pre toti nebunii de curte d'in lume, ca pre adeveratii sei colegi.

Dupa cerut'a permisiune, Triboulet a inregistratu intre nebuni si pre imperatulu Carolu alu V.-le.

Franciscu I. ilu vede inregistratu, si ridiendu dulce intr'eba pre nebunulu seu: „Si ce ai face tu, candu eu asi lasá pre imperatulu Carolu, sà tréca preste teritoriulu meu, fore sà me servescu de ocasea si sà me resbunu asupr'a lui pentru cele multe rele ce mi-a facutu elu mie?“

— „In acelu casu, Sire, in loculu lui Carolu voiu trece la protocolulu meu numele Majestatiei Tele!“ fúse respunsulu nebunului de curte.

Regele Franciscu erupse in hohote. Ca generosu ce erá, a datu permisia lui Carolu, fore a cercá isbenda nu numai, déra in onórea lui la fruntari'a tiei si in intrég'a sa caletoria pe teritoriulu Franciei i-a facutu o priimire si festivitati grandióse; dér' Carolu, imperatulu Germaniei, inse, dupa caletoria, s'a aretatu ingratu, si perfidu, si urmarile au doveditu, cà nebunulu curtii, Triboulet, a avutu totu dreptulu.

(§.) La închiderea Camerei d'in Ungari'a, doi deputati romani, amici d'in teneretie: *B — anu* și *S — cu* și-iau remasu bunu unulu dela altulu.

S — cu: „Ddiu cu tine, frate, pone la — *revedere!*“

B-anu: „Da da, pe — *galeri'a Camerei!*“ . . . .

Curiosu! fia fi fostu in gluma, fia fi fostu tendentiosu, că-ci amicii de depersona nu erau totu de o data și amici de principiu, dér' fratele *B-anu* totu a nimeritu-o, că-ci, mergendu ei de a-ici in colo la Pest'a, se potu revedé pe — *galeri'a Camerei* numai, fiindu-că de și fusera ambii candidati, déra nu sunt realesi.

(§.) Bunulu nostru episcopu *M-anu* d'in A., despre care se scie, că este unu amicu zelosu alu scóleloru și alu invetiamentului publicu, lunele trecute facendu visitatiune canonica pr'in Banatu, totu-de-o-data a cercetatu și scólele nóstre romane confesionali.

Asiè intre altele s'a dusu și in scól'a d'in o comuna invecinata cu Temisiór'a.

Luà baeti de-a rondulu, li puse întrebări și îi incuragià pe invetiatura.

In urma se mai aflà unu baétu curatielu neintrebatu inca.

— „Scii-mi-ai tu spune, dragulu meu, cine a fostu Traianu? ilu întrebà inaltulu óspe.

— „Sciu!“ respunse baétulu curagiosu.

— „Frumosu! ei déra spune-mi cine a fostu acel'a?“

— „Da — — *fratele meu celu mai mare, care a moritu!*“ . . . fu respunsulu neprecugetatu alu baétului.

Suprinsu de acestu respunsu neacceptatu, dlu episcopu a luat la întrebare pre insusi invetiatoriulu. Si, Dómne, bine a mai facutu!!

(§.) *Babesiu* fiindu la Aradu, unu fostu colegu alu seu, *S-cu*, ilu întreba:

— „Dér' pentru ce porti la deregetele maneloru asiè mari unghii?“

— „Dreptu *ultim'a arma de aperare* in contr'a dusmaniloru nostri!“ îi fú respunsulu.

(§.) „*Lumi'na*“, d'in Aradu s'a stinsu. Cu o lumina nationale déra mai pucinu.

Anecdote.

(D'in magazin'a lui Piticotu.)

In Bucuresci unu caletoriu rogà pre unu birjariu să-i spuna calea cea mai scurta pre care aru poté ajunge la politia. Glumetiulu birjariu i respunse, să mérga in ori și care pravalia și să fure o legatura de batiste, și numai de câtu va ajunge la locul doritu. —

Unui rege i placea a face câte o gluma c'unu invetiatu curténu alu seu și mare glumeti. Intr'o di lu-invità la mésa și dispuse, ca gumetiulu invetiatu să nu capete lingura. Ajugundu sup'a pre mésa, toti apucara lingurele lor, éra regele strigà in audiulu tuturor'a: „*Misielu este, care n'are lingura!*“

Glumetiulu numai decátu luà o cója de pane, o intiepeni la fureuti'a sa și sorbi sup'a între risetele celoru de faciè. Dupa sorbire glumetiulu asemene

strigà a-poi in audiulu meseniloru: „*Misielu este, care nu și-manca lingur'a!*“ și și-mancà lingur'a de pane între risetele óspetiloru și a regelui insusi.

La o catechisatiune a feteloru capelanulu descrise fórte practiculu iadulu, ca unu locu nepetrunsu, plinu de vapaia vecinica de focu infioratoriu. Fiic'a unui carbunariu, dupa ce ascultà cu mare atentiune pre capelanu, se apropià de acest'a și lu întrebà: „O! iubte *Dle capelanu*, n'ai poté face, ca diavolulu să cumpere carbonii necesarii de la tatalu meu?“ —

Unu oficieru, a carui crini cadeau desu d'in capu, ungea cu pomada perulu, ca să nu remana plesiu. Intr'o di aflà vasulu de pomada golu; întrebà pe servitoriulu seu, că ce s'a alesu de pomada.

Acest'a i marturisi sinceru, că elu a unsu cu pomad'a cojoculu seu, pentru că și d'in acel'a cadea desu lan'a.

Intr'o di mediculu intrandu la pacientulu seu, acest'a lu-intimpina cu cuvintele: „Dle medicu, de multu me totu curedi, déra fore efectu; te rogu deci lucrà mai cu energia și stirpesce c'o lovitura radecin'a reului.“

„*Voiu face-o,*“ diè mediculu suridiendu, și isbi cu bot'a sa intr'o sticla mare cu vinu ce sta pe alta mésa. —

Unu tieranu sta in drumu cu carulu seu trasu de boi.

Intr'aceea sosescu unu despartimentu de ostasi, care avea să tréca pe acolo. Oficierulu comandante striga tieranului: „*Magariule, du-te d'in drumu, seu a-poi.*“ . . . . Tieranulu adresandu-se boileru sei diè pe scurtu: „*Boule, mergi d'in drumu, că-ci altii trebuie să tréca pe aici.*“ —

Renumitululu invetiatu *Lichtenberg* d'in *Götting'a* dièca: „Pentru d'a face dreptate, fórte pucinu trebuie sciutu despre dreptu, inse pentru a face negresitu nedreptate, trebuie studiatu dreptulu.“ —

Unu haiducu, ce siedeà reu pre calu și escortà pre unu vagabundu cu manile legate la peptu, se intelni cu doi teneri; trecundu pre langa ei, unulu d'intre ei diè cãtra cela-l-altu; „*Cauta, cum se róga acel'a*, ca haiduculu să nu cada de pe calu.“ —

Unu pruncu, care nu cercetà regulatu scól'a, întrebatu fiindu la esamenu, că câte tempuri sunt, respunse: „Sunt trei: buna demaneti'a, buna di'a și buna sér'a.“ —

Intr'o di o baba bețrana veni la preutu și-lu întrebà fórte intristata, déca dupa mórte va ajunge ea in raiu seu ba? Preutul respunse: „*Drag'a mea, nu fi ingrigiata; negresitu vei veni in raiu, pentru-că stà scrisu, că in iadu va fi scrisire de dinti, a-poi Dta nu mai ai neci unu dinte.*“ —

Intr'o carciuma unu proprietariu grasu erà tocmai să se apuce de o mare portiune de carnati, candu in acelu momentu docintele locului, subțire ca unu paiu, sosi tocmai de la afacere pré ostenitiósa și flamandu ca lupulu și intrà in carciuma. Acest'a zarindu carnatii, numai de câtu întrebà pre proprietariu: „*D'apoi Dle de totului totu singuru vrei să manci acei carnati?*“

„*Ba nu,* — respunse proprietariulu — tocmai acum'a am cerutu și o portiune de salata!“ —

Intr'înu orasiu a trairu o dómna, carea asié erá de severa in cele morale, in càtu nu suferiá, ca in unulu si acelu-asi repositoriu alu bibliotecei sale sà stee langa olalta opurile literatiloru si ale literatricelor. —

„Mintea si fidelele de-ai d'în . . . se curia s'á a land'a, d'ise cine va intr'e societate, c'ári de-ai s'á-ge ani au l'aintatu in cultura.“

„Da,“ reflectá unu domn: botrom, c'ári de-ai am ob'aintatu de multa; d'în di la di copet'eu breata totu voi, se. —

Unu literatu afirma, cà om'ia posedé trei lucruri: sufletu, corpulu si bunurile pamentesci, cari tóte trei au panditorii loru. Teologii pandescu dupa sufletu, medicii dupa corpulu si advocatii dupa bunurile pamentesci. —

Unu ospetariu anuciá iluminatiune, adaugendu observarea, cà gustulu pentru cele transparente acum'a este domnitoriu, deci elu va aretá acés'ta inventiune in totu cuprinsulu ei. Óspetii au venitu multi si in urma, plangendu-se a-supr'a subtilitáti portioniloru de pane si carne, ospetariulu response: „Io am anuciátu-o dóra limpede, cà: transparente, tóte transparente.“ —

La productiunea unei comedie, o féta lasá d'în uitare pre méso o epistóla a secretului ei si se duse, unchiulu ei, care a fostu fórté contr'a acestei relat'ionu, intra in chilia si vedendu epistóla o cestesce, o pune éra pre méso si se duce. Pucinu dup'aceva féta se réntóree, si observá cà unchiulu ei a datu de epistóla. Spáimentata esch'ama: „Dómne! dóra unchiulu a veditu epistóla? Atunci o voce puternica d'înre spectatori de pe galeria str'ija: „Da Dieu! nu numai a veditu-o, ci a si cetitu-o!“ —

Intr'unu satu traiu doi tierani beutori vestiti. Unulu erá George, altulu Nicolae. Intr'o dí, celu d'antaiu éra a beutu pré multu, si reintorcendu a-casa, cadia intr'o grópa. Totu pe acelu druru veni si preutulu locului, care adese-ori i spusese lui George, sà incete cu bet'ia. George d'în grópa lu-observá: deci se puse cu faci'a la pamentu, si candu preutulu i díse: „George, ce ai facutu éra?“ George response: „Dle parinte, nu e George, ci-e Nicolae.“

Schwarzenberg, cordinabulu archiepiscopu, visitandu scól'a diecesei sele, docintele intrebá pre unu pruncu: „Cine a inventatu pulverea de pusca?“ Prunculu, ne intielegendu bine inspiratiunea vecinului seu, díse; Schwarzenberg.

„Ba nu, — lu-indreptá docintele. — famili'a Schwarzenberg, ce e dreptu, e bine meritata de patria si baserica, inse pulverea de pusca nu ea a invetiátu-o. Cordinabulu rise —

Conducatoriulu unei societáti de banditi prinsu fiindu, fu confrontatu cu unu altu banditu. „Acestu omu de nimie'a inea se tiene de societatea vóstra?“

„Nu intregu,“ response intrebatulu conducatoriulu de banditi „elu a fostu membru onorariu numai.“ —

A. si B.

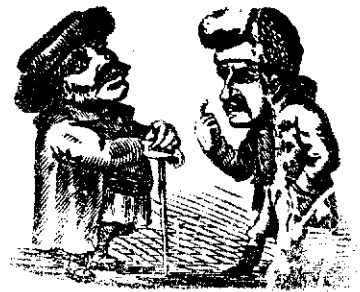
A. Auditu-ai, cà toti ministri unguresci au proditu d'în Pute-a-pesté?

B. Da nu scéi, cà acum'a e tempulu, candu se duce domni pe la scaldi si pe la sate.

A. Si pentru ce óre?

B. Pentru ca sà se ascunda de lume si sà se curetie de multele spurcatiuni, pr'in cari se tavalira in decursulu anului.

TANDA SI HAND'A.

T. Frate Mando, sci-mi-ai spune, ce deschilnire este între prelatii nostri de se multu si între cei de acum'a?

M. D'a-poi cu cugetu, cà nu-e neci o deschilnire.

T. Ei, ba este, Ddieu?

M. Si-a-nume?

T. D'a-poi acea, cà cei de demultu au suferitu, si adese au si moritu aparandu st. baserica si némulu romanescu, éra unii d'înre costi'a de acum'a se desfatédia si se imbuiba, si a-poi in urma pentru tóte aceste, mai capata si câte o eruciulita pe peptu.

M. Diou, mare deschilnire!

T. Da óre pentru ce s'a hotaritu in adunarea generala extraordinaria a Asociatiunei transilvane, tienute a lalt'a-eri in Alb'a Inli'a, ca adunarea generala ordinaria a acelei asociatiuni estu anu sà nu se tiena la Lugosiu, ci la Reghin?

M. D'a-poi de siguru pentru acea, ca sà scie Maiorii si B-Joanii, ca ce-a pl'a fiscaliloru n'empoteriti. . . .

Proprietariu, editori si redactoru respundietri: **Mircea B. Stanescu.**

Publicatiuni.

Socóta publica

despre ofertele încorse întru restituirea pedepsei de bani, si a consecúntielorú sele, in care este condamnatu dl. Franciscu H. Longina, candidatu de avocatu si colaboratoru internu alu diurnalei „Gur'a Satului“, in urmare procesurii seu de pressa, avutu cu mistificatoriulu istoriei nóstre nationale, Franciscu Koós, direttore la preparandi'a de stot' d'în Sighetulu Marmatiei.

(Continuare d'în urulu 17.)

Transpunere: fi. 274 cr. 30

XXV. Pe list'e puocá a dlui N. Mailau . . . fi. 1 cr. —

Sum'a fi. 4 cr. —

Sum'a sumelorú fi. 278 cr. 30

Todu odata ne rogámu de toti acei domni, cari au priimitu d'în listele nóstre, precum si de cei ce au deschisu singuri liste spre scopulu indejetatu mai susu, si nu ni-au tramisu inea banii si numele on. contribuenti, sà aibe bunatate in terminu de 14 díle, adeca pana in 3 Augustu 1875 st. n. sà tramita listele si banii la adres'a dlui Georgiu Dogariu in Aradu (strad'a Teleki Nr. 15) ca astu-feliu sà potemu inchiá acés'ta socóta.